

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 5. oktober 2023
Kontor: Internationalt kontor
Sagsbeh: Aida Sharzad Asr
Sagsnr.: 2023-06142
Dok.: 2998081

Samlenotat for sager på Justitsministeriets område, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023

Side:

3-5	Punkt 2	Schengenområdet generelle tilstand ("Schengen-Rådet") - Bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, særligt smugling af migranter. - <i>Meningsudveksling</i>
6-27	Punkt 3	(Evt.) Forordning om forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn. - <i>Delvis generel indstilling</i>
28-32	Punkt 4	Forebyggelse af online radikaliserings af mindreårige: status og næste skridt. - <i>Meningsudveksling</i>
33-38	Punkt 5	Direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvensretten. - <i>Politisk drøftelse</i>
39-44	Punkt 6	Ruslands aggression mod Ukraine: Kampen mod straffrihed. - <i>Statusdrøftelse</i>
45-47	Punkt 7	Retligt samarbejde med Latinamerika i kampen mod organiseret kriminalitet

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- a) EU-CELAC-topmøde den 17.-18. juli 2023 (opfølgning)
  - b) Europa og Latinamerika program for bistand mod transnational organiseret kriminalitet (fremtidigt projekt ”EL PacCTO 2.0”)
- *Statusdrøftelse*

- 48-51   Punkt 8   Indsats for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af retssystemerne.
- *Meningsudveksling*
- 52-53   Punkt 9   Rådskonklusioner om digital styrkelse og grundlæggende rettigheder.
- *Godkendelse og meningsudveksling*

Dagsordenpunkt 2: Bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, særligt smugling af migranter

Nyt notat.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en meningsudveksling. Det vides ikke på dette stadie, hvad dagsordenspunktet konkret omhandler, men det er muligt, at drøftelsen kommer til at tage afsæt i løbende drøftelser om håndtering af smugling af migranter til EU. Sagen er ikke i sig selv omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for en meningsudveksling om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, herunder smugling af migranter.

2. Baggrund

I forbindelse med rådsmøderne har der løbende været drøftelser om bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvor spørgsmålet om flere ressourcer og bred fælles europæisk tilgang har været tilbagevendende emner. På seneste rådsmøde den 28. september 2023 var der blandt andet fokus på bekæmpelse af menneskesmugling i lyset af de seneste hændelser i Sydeuropa. Derudover annoncerede Kommissionsformand Ursula Von der Leyen, i sin årlige tale om unionens tilstand, at Kommissionen ville afholde en konference i 2023, hvor fokus ville være på bekæmpelse af menneskesmugling.

Punktet ses dog ikke at have været behandlet i denne form på de seneste rådsmøder. Der er på nuværende tidspunkt derfor ikke kendskab til, hvad det spanske formandskab konkret vil bruge meningsudvekslingen til. Bekæmpelse af organiseret kriminalitet har tidligere været drøftet på en række formelle og uformelle rådsmøder, og det spanske formandskab har, ligesom det foregående svenske, bekæmpelse af organiseret og grænseoverskridende kriminalitet som en prioritet.

Drøftelsen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober

2023 forventes at fokusere på mulige tiltag i kampen mod organiseret kriminalitet og effekten heraf for bekæmpelse af menneskesmugling.

3. Formål og indhold

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det nærmere indhold af meningsudvekslingen. Der er dog forventeligt tale om en fortsættelse af tidligere drøftelser i EU-regi om kampen mod organiseret og grænseoverskridende kriminalitet. Denne gang med særligt fokus på menneskesmugling og menneskehandel. Det er forventningen, at meningsudvekslingen vil fokusere på, hvorvidt EU's nuværende bestræbelser på at imødegå denne udfordring er tilstrækkelige, herunder om den juridiske ramme for bekæmpelse af menneskesmugling skal opdateres. Det skal særligt ses i lyset af forværringen af situationen i mange oprindelseslande, herunder økonomisk recession, miljømæssige nødsituationer forårsaget af klimaforandringer og igangværende konflikter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er ikke foretaget en høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes at være generelt positive over for en meningsudveksling om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, herunder særligt smugling af migranter.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positiv over for en meningsudveksling vedrørende bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, herunder særligt smugling af migranter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenpunkt 3: Forordning om forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i marginen.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM (2022) 209

1. Resumé

Kommissionen har den 11. maj 2022 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn. Forordningen har til formål at etablere en klar og harmoniseret retlig ramme for forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online ved at pålægge udbydere at vurdere og afbøde risici og om nødvendigt at opspore, indberette, fjerne, spærre for og 'deliste' materiale, der viser seksuelt misbrug af børn på deres tjenester, samt at oprette et europæisk center til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn.

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet og forventes at indebære lovgivningsmæssige og væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen har et stort og vedvarende fokus på at komme digitale krænkelser til livs. Regeringen er derfor positivt indstillet over for intentionerne om at forebygge og bekæmpe seksuelt misbrug af børn online. Den teknologiske udvikling indebærer, at seksuelt misbrug af børn, herunder grooming, i stigende grad finder sted online, og regeringen er enig i, at udbydere af onlinetjenester skal tage et større ansvar for, at børn og unge kan færdes trygt og sikkert på nettet ved bl.a. at forhindre udbredelsen af materiale af seksuelt misbrug af børn online samt at begrænse risikoen for platformenes brug til grooming af børn mest muligt. Fra dansk side har fokus under forhandlingerne navnlig været at sikre, at forordningsforslaget rammer en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til at forebygge og bekæmpe seksuelt misbrug af børn og på den anden hensynet til retten til privatliv. Regeringen har endvidere haft særlig fokus på forslagens forenelighed med grundloven, herunder det uskrevne grundlovsforbud.

Det spanske formandskab har fremlagt kompromisforslag, som regeringen overordnet kan støtte.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 24. juli 2020 EU-strategien om en mere effektiv bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn. Strategien indeholder otte initiativer, der har til formål at indføre en retlig ramme for beskyttelse af børn og at fremme en koordineret tilgang på tværs af de aktører, der er involveret i beskyttelse af og bistand til børn.

Endvidere præsenterede Kommissionen den 24. marts 2021 en bredere strategi for børns rettigheder. Med strategien foreslås skærpede foranstaltninger til beskyttelse af børn mod alle former for vold, herunder misbrug online. Derudover opfordres virksomheder til at fortsætte deres bestræbelser på at opspore, indberette og fjerne ulovligt onlineindhold, herunder seksuelt misbrug af børn online fra deres platforme og tjenester.

I forlængelse heraf fremsatte Kommissionen den 11. maj 2022 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn.

Forordningen er efter Kommissionens opfattelse nødvendig, hvis indsatsen med forebyggelse og bekæmpelse af misbrug af børn online skal være effektiv. Dette skyldes i høj grad, at flere medlemsstater er begyndt at indføre national lovgivning for at forebygge og bekæmpe seksuelt misbrug af børn, og at lande, der endnu ikke har indført sådanne regler, har overvejelser herom. Dette bevirker et fragmenteret digitalt indre marked. Desuden har udbydernes tidligere frivillige indsatser vist sig at være utilstrækkelige

Kommissionen har oversendt forslaget til Rådet i dansk sprogversion den 18. juli 2022. Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 114, idet forordningen sigter på at harmonisere de nationale krav, der gælder for udbydere af relevante onlinetjenester på det digitale indre marked. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det bemærkes, at forslaget til forordning var optaget på Europaudvalgets liste over prioriterede lovgivningsforslag til nærhedstjek 2021. Forordningsforslaget, der planmæssigt skulle have været fremsat i 2021, blev imidlertid først fremsat i maj 2022.

Forslaget har siden juni 2022 været genstand for forhandlinger i rådsarbejdsgruppen Law Enforcement Working Party (LEWP). Det spanske formandskab har tilkendegivet, at der på baggrund af det foreliggende udkast til kompromistekst arbejdes henimod vedtagelse af en delvis generel indstilling under det kommende rådsmøde for retlige og indre anliggender den 19. oktober 2023. Der er lagt op til vedtagelse af en delvis generel indstilling, der omfatter samtlige bestemmelser i formandskabets kompromistekst med undtagelse af bestemmelsen om placeringen af det foreslåede EU-center. De centrale ændringer i forhold til Kommissionens forslag er gengivet i de enkelte afsnit nedenfor. Da forhandlingerne i rådsarbejdsgruppen på nuværende tidspunkt endnu ikke er afsluttet, vil der fortsat kunne ske ændringer af kompromisteksten frem mod rådsmødet.

3. Formål og indhold

Forordningsforslaget har følgende tre overordnede formål:

- a) At etablere en klar og harmoniseret retlig ramme for forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online.
- b) At skabe retssikkerhed for udbydere med hensyn til deres ansvar for at vurdere og afbøde risici og om nødvendigt opspore, indberette og fjerne, spærre for og deliste seksuelt misbrug af børn online.
- c) At oprette et europæisk center til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online.

3.1. Genstand, anvendelsesområde og definitioner (artikel 1 og 2)

Forslaget fastsætter regler, der på målrettet, nøje afbalanceret og proportional vis skal forebygge og bekæmpe misbrug af relevante informationssamfundstjenester til seksuelt misbrug af børn online på det indre marked.

Forslaget pålægger udbydere af relevante informationssamfundstjenester at begrænse risikoen for, at deres tjenester bliver anvendt til seksuelt misbrug af børn online. Derudover kan udbydere af hostingtjenester og udbydere af interpersonelle tjenester (f.eks. udbydere af traditionelle taleopkald, e-mail, beskedtjenester og gruppechat mv.) om nødvendigt pålægges at opspore og anmelde seksuelt misbrug af børn online. Endvidere kan hostingtjenesteudbydere pålægges at fjerne og blokere adgang til materiale, der viser seksuelt misbrug af børn, og udbydere af internetadgangstjenester pålægges at forhindre brugere i at få adgang til sådant materiale. Herudover kan udbydere af onlinesøgemaskiner pålægges at fjerne websider fra søgeresultater, der indeholder eller henviser til specifikt indhold med seksuelt misbrug af børn ved at foretage såkaldt 'delisting'.

Forslaget indeholder en række definitioner, herunder af ”tjenesteudbyder”, ”internetadgangstjeneste”, ”relevant informationssamfundstjeneste”, ”bruger”, ”koordinerende myndighed i etableringslandet” og ”materiale, der viser seksuelt misbrug af børn”. Flere af definitionerne er baseret på definitioner i anden EU-lovgivning, herunder navnlig forordning nr. 2022/2065/EU om digitale tjenester og direktiv nr. 2011/93/EU om seksuelt misbrug af børn.

3.2. Forpligtelser for udbydere (artikel 3-24)

Forslaget indeholder en række forpligtelser, der gælder for alle udbydere af hostingtjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, som tilbyder sådanne tjenester i EU.

3.2.1. Risikovurdering

Det foreslås i artikel 3, at udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester skal foretage en behørig identifikation, analyse og vurdering af den risiko, der er forbundet med, at deres tjenester anvendes med henblik på seksuelt misbrug af børn. Bestemmelsen indeholder i den forbindelse en ikke-udtømmende opstilling af de hensyn, der skal medtages i risikovurderingen, samt regler for, hvornår og hvor ofte udbyderne skal foretage den pålagte risikovurdering.

Efter forslaget artikel 4 er udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester forpligtet til, såfremt de har identificeret en risiko for, at deres tjeneste anvendes med henblik på seksuelt misbrug af børn, at træffe afbødende foranstaltninger, der er skræddersyet til de risici, der efter artikel 3 er blevet identificeret. Foranstaltningerne har til formål at begrænse de identificerede risici og skal bl.a. være rimelige, effektive og anvendes på en omhyggelig og ikkediskriminerende måde. Som eksempel på foranstaltninger nævnes tilpasning af udbyderens indholdsmoderationssystem, beslutningsproces eller styrkelse af det interne tilsyn med tjenestens funktion. Dette indebærer også aldersverifikation og aldersvurderingsforanstaltninger med henblik på at identificere børnebrugere på de pågældende udbyderes tjenester, hvor der er identificeret en risiko for grooming.

Det foreslås i artikel 5, at udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester inden for tre måneder fra forslaget vedtagelse skal foretage indberetning til den koordinerende myndighed om en række forhold relateret til risikovurderingen. Udbyderen

ajourfører efterfølgende risikovurderingen i nødvendigt omfang og mindst hvert tredje år fra datoen for udbyderens sidste risikovurdering eller ajourføring heraf.

Forslagets artikel 6 fastsætter forpligtelser for softwareapplikationsbutikker til at foretage en rimelig indsats for at vurdere, om nogen af de tjenester, de tilbyder via deres softwareapplikationer, risikerer at blive anvendt til hvervning af børn (grooming).

3.2.2. Opsporingspåbud og indberetning

Efter forslagets artikel 7 tillægges den koordinerende myndighed beføjelse til at anmode den kompetente retslige eller uafhængige administrative myndighed om at udstede opsporingspåbud, der indebærer, at udbydere af hostingtjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester kan pålægges at opspore seksuelt misbrug af børn online på den relevante tjeneste. Anvendelse af opsporingspåbuddet forudsætter, at visse betingelser er opfyldt, herunder at der foreligger dokumentation for, at der er en betydelig, aktuel og forudsigelig risiko for, at tjenesten i betydeligt omfang bliver udnyttet med henblik på seksuelt misbrug af børn online, og at de afbødende foranstaltninger anses for utilstrækkelige til at begrænse denne risiko. Der fastsættes i bestemmelsen differentierede frister for at efterkomme opsporingspåbuddet, som skal tage hensyn til den tid, udbyderen har brug for til at træffe de nødvendige foranstaltninger.

De nærmere regler om opsporingspåbud, herunder i forhold til begrundelse og de foranstaltninger, der skal iværksættes for at leve op til påbuddet, er oplyst i artikel 8, mens artikel 9 indeholder en række supplerende regler om bl.a. klageadgang, underretning og ændring af opsporingspåbud.

Forslagets artikel 10 indeholder regler om, hvordan et opsporingspåbud kan efterkommes, herunder i forhold til at sikre, at opsporingen sker effektivt og forholdsmæssigt. Det fremgår bl.a. af bestemmelsen, at udbydere skal efterkomme et modtaget påbud ved at installere og drive teknologier til opsporing, og at de har ret til at bruge de teknologier, der stilles gratis til rådighed af EU-centret. De nærmere krav til teknologier oplystes i bestemmelsen.

Med formandskabets kompromistekst gives udbydere valgfrihed i forhold til den teknologi, der anvendes til at opfylde de forpligtelser, der følger af forordningsforslaget. Under hensyn til effektiv overholdelse af de foreslåede regler og til samtidig at sikre udbydernes fortsatte mulighed for effektiv

anvendelse af såkaldt ”end-to-end”-kryptering fremgår det af præambelbetragtning nr. 26, at forslaget ikke skal fortolkes som et forbud mod, krav om deaktivering eller i øvrigt umuliggørelse af ”end-to-end”-kryptering.

Det følger af artikel 11, at Kommissionen i samarbejde med de koordinerende myndigheder og EU-centret og efter offentlig høring kan udstede nærmere retningslinjer for opsporingspåbud.

Efter forslagets artikel 12 pålægges udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, der på anden måde end via et fjernelsespåbud får kendskab til tilfælde, der indikerer potentielt seksuelt misbrug af børn online på deres tjenester, en indberetningspligt. Udbydere skal herefter straks indberette til EU-centeret, og informere berørte brugere. Udbyderen skal desuden etablere og drive en tilgængelig, alderssvarende og brugervenlig mekanisme, der skal gøre det muligt for brugere at gøre udbyderen opmærksom på potentielt seksuelt misbrug af børn online på den pågældende udbyders tjeneste.

De nærmere krav til indberetningspligten er oplistet i artikel 13, herunder hvilke specifikationer indberetningen skal indeholde.

3.2.3. Fjernelsespåbud

Efter forslagets artikel 14 tillægges de kompetente myndigheder beføjelse til at udstede fjernelsespåbud, der indebærer, at udbydere af hostingtjenester kan pålægges at fjerne eller deaktivere adgangen til materiale i alle medlemsstater, som efter en grundig vurdering er identificeret til at udgøre seksuelt materiale af børn. Fjernelsespåbuddet skal efterkommes hurtigst muligt og i hvert fald 24 timer efter modtagelsen heraf. Beføjelsen kan overlades til en domstol, som vil kunne udstede sådanne påbud efter anmodning fra en kompetent myndighed.

Der indgår i formandskabets kompromistekst en ny bestemmelse i artikel 14a om grænseoverskridende fjernelsespåbud, der indebærer, at nationale myndigheder skal kunne sende grænseoverskridende fjernelsespåbud til udbydere af hostingtjenester etableret i andre medlemsstater. Det følger af artikel 14a, stk. 5, at medlemsstater, hvis forfatning kræver det, kan beslutte, at grænseoverskridende fjernelsespåbud skal sendes via den koordinerende myndighed i medlemsstaten således, at den koordinerende myndighed videresender påbuddet til udbyderen. Den koordinerende myndighed skal videresende påbuddet snarest muligt og i alle tilfælde inden 72 timer, medmindre

myndigheden vurderer, at påbuddet alvorligt eller åbenlyst krænker bestemmelserne i forordningen eller de grundlæggende rettigheder og friheder garanteret af chartret. Fjernelsepåbuddet får først bindende virkning, når det af den koordinerende myndighed videresendes til udbyderen.

Artikel 15 regulerer udbyderes klageadgang, udbydernes pligt til at underrette den pågældende bruger om påbuddet om at fjerne eller deaktivere indholdet samt vedkommendes ret til domsstolsprøvelse, hvis der udstedes et påbud.

3.2.4. Spærringspåbud

Efter forslagets artikel 16 tillægges de kompetente myndigheder beføjelse til at udstede påbud om spærring, der indebærer, at udbydere af internetadgangstjenester kan pålægges at træffe foranstaltninger, der forhindrer brugere i at få adgang til seksuelt materiale af børn. Anvendelse af spærringspåbud forudsætter, at visse betingelser er opfyldt, herunder at andre lige så effektive og mindre indgribende foranstaltninger end spærring ikke kan træffes for at forhindre adgang til materialet, eller at det er sandsynligt, at en sådan foranstaltning vil mislykkes, og at spærringspåbuddet er nødvendigt for at forhindre udbredelsen. Spærringspåbuddet skal efterkommes hurtigst muligt inden for en tidsperiode fastsat af udstedelsesmyndigheden. Beføjelsen kan overlades til en domstol, som vil kunne udstede sådanne påbud efter anmodning fra en kompetent myndighed.

De nærmere regler for spærringspåbud er oplistet i artikel 17, mens artikel 18 indeholder en række supplerende regler, herunder i forhold til klageadgang.

3.2.5. Delisting-påbud

Der lægges i formandskabets kompromistekst op til i artikel 18a at tillægges de kompetente myndigheder beføjelse til at udstede et såkaldt delisting-påbud til udbydere af online søgemaskiner, der indebærer, at udbydere af online søgemaskiner kan pålægges at træffe foranstaltninger, der fjerner internetlokationer indeholdende seksuelt materiale af børn fra søgeresultater. Anvendelse af delisting-påbud forudsætter, at visse betingelser er opfyldt, herunder at det er nødvendigt for at forhindre spredning af seksuelt materiale af børn. Delisting-påbuddet skal efterkommes inden for 24 timer efter modtagelsen. Beføjelsen kan overlades til en domstol, som vil kunne udstede sådanne påbud efter anmodning fra en kompetent myndighed.

I artikel 18aa beskrives proceduren for grænseoverskridende delisting-påbud. Det følger af artikel 18aa, stk. 5, at muligheden beskrevet i artikel 14a, stk. 5, jf. ovenfor, hvorefter en medlemsstat kan beslutte, at grænseoverskridende påbud skal sendes via den koordinerende myndighed i medlemsstaten, hvis medlemsstatens forfatning kræver det, også gælder for så vidt angår delisting-påbud.

De nærmere regler for delisting-påbuddet er oplistet i artikel 18b, mens artikel 18c indeholder en række supplerende regler, herunder i forhold til klageadgang.

3.3. Yderligere bestemmelser

Derudover indeholder forslaget bestemmelser vedrørende rettigheder for ofre af online seksuelt misbrug. Efter forslagets artikel 20 har ofre ret til oplysninger om indberetning af misbrugsmateriale, mens artikel 21 fastsætter ofres ret til at søge bistand.

3.4. Gennemførelse og håndhævelse (artikel 25-39)

Forslaget indeholder en række bestemmelser vedrørende gennemførelsen og håndhævelsen af forordningen.

3.4.1. Koordinerende og kompetente myndigheder

Medlemsstaterne skal efter forslagets artikel 25 udpege en eller flere kompetente myndigheder, som er ansvarlige for anvendelsen, tilsynet med og håndhævelse af forordningen. Medlemsstaterne skal desuden udpege en af de kompetente myndigheder som koordinerende myndighed, der vil fungere som den primære nationale myndighed. Denne vil være ansvarlig for alle spørgsmål vedrørende anvendelsen, tilsynet med og håndhævelsen af forordningen i den pågældende medlemsstat.

Forslagets artikel 26 præciserer de krav, der gælder til de kompetente myndigheder. Det fremgår bl.a. af bestemmelsen, at de kompetente myndigheder skal udføre deres opgaver på en objektiv og ikke-diskriminerende måde.

3.4.2. Undersøgelles- og håndhævelsesbeføjelser

Efter artikel 27 i forslaget tillægges de kompetente myndigheder en række undersøgelsesbeføjelser i forhold til udbydere af relevante informations-samfundstjenester. Af bestemmelsen fremgår bl.a. muligheden for at foretage kontrolbesøg, at anmode om oplysninger samt vurdere, om de foranstaltninger, udbydere har truffet for at efterkomme påbuddet, er i overensstemmelse med forordningens krav.

De kompetente myndigheder tillægges endvidere en række håndhævelsesbeføjelser i forhold til udbydere af relevante informationssamfundstjenester. Det fremgår bl.a., at de kompetente myndigheder kan kræve overtrædelser bragt til ophør, anmode en retslig myndighed om at pålægge bøder og beføjelse til at træffe foreløbige forholdsregler med henblik på at undgå risikoen for alvorlig skade.

Såfremt undersøgelses- og håndhævelsesbeføjelserne ovenfor er udtømt, og overtrædelserne ikke er afhjulpnet eller fortsætter og forvolder alvorlig skade, der ikke kan undgås gennem udøvelse af andre beføjelser i henhold til EU-retten eller national ret, tillægges de kompetente myndigheder yderligere håndhævelsesbeføjelser. Eksempelvis kan den koordinerende myndighed kræve, at udbydernes ledelsesorgan uden unødigt ophold undersøger situationen og vedtager en handlingsplan til at bringe overtrædelserne til ophør mv. Hvis det vurderes, at udbyderen ikke i tilstrækkelig grad har tilpasset sig efter ovenstående tiltag, og at overtrædelserne herefter indebærer en strafbar handling, der udgør trussel mod liv eller sikkerhed, eller overtrædelserne resulterer i regelmæssig og strukturel facilitering af seksuelt misbrug af børn, kan den kompetente myndighed anmode en retslig myndighed om at påbyde en midlertidig begrænsning af adgangen for brugere, eller, hvis dette ikke er teknisk muligt, af adgangen til udbyderens onlinegrænseflade.

De foranstaltninger, som de kompetente myndigheder træffer ved udøvelsen af beføjelserne i artikel 27, skal være effektive, have afskrækkende virkning og være proportionale.

De kompetente myndigheder har desuden efter artikel 31 beføjelse til at foretage søgninger i offentligt tilgængeligt materiale på hostingtjenester til opsporing af både kendt og nyt materiale for at kontrollere, om udbyderne overholder forordningen. Efter artikel 34 og 34b tildeles brugerrettigheder med henblik på klagemulighed over udbydere, som måtte overtræde forordningen, som bl.a. skal indrettes på en børnevenlig måde.

3.4.3. Sanktioner

Det følger af forslaget artikel 35, at medlemsstaterne skal indføre passende sanktioner for overtrædelser af forordningen. Sanktionerne skal være effektive, proportionale og have afskrækkende virkning. I stk. 2-3 fastsættes nærmere beløbsgrænser i relation til idømmelse af sanktioner, og i stk. 4 oprem-

ses nogle af de hensyn, de kompetente myndigheder kan medtage, i afgørelsen om, hvorvidt der skal pålægges en sanktion og den eventuelle sanktionstype og omfang.

3.4.4. Samarbejde

Artikel 36-39 indeholder regler om de kompetente myndigheders samarbejde på EU-plan vedrørende vurdering af seksuelt materiale af børn eller samtaler relateret til seksuelt misbrug af børn.

3.5. Oprettelse af et EU-center

Det følger af forslaget artikel 40, at der oprettes et EU-center til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn. Centeret skal støtte og lette gennemførelsen af bestemmelserne om opsporing, indberetning, fjernelse og deaktivering af adgangen til og spærringen af materiale, der viser misbrug af børn. Centeret skal desuden dele ekspertise og lette samarbejdet mellem relevante offentlige og private parter.

EU-centerets opgaver er nærmere beskrevet i artikel 43 og omfatter bl.a. støtte til de kompetente og koordinerende myndigheder, lettelse af risikovurderings- og afbødningsprocessen samt generering og udveksling af viden og ekspertise.

Ifølge forslaget artikel 46 kan EU-centeret give relevante parter adgang til indikationsdatabaserne beskrevet i artikel 44, såfremt det er nødvendigt. Relevante parter omfatter udbydere af hostingtjenester, udbydere af offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, udbydere af internetadgangstjenester, udbydere af online søgemaskiner, kompetente myndigheder, Europol og medlemsstaternes kompetente retshåndhævende myndigheder.

EU-centeret har efter forslaget artikel 48 pligt til at vurdere og behandle indberetninger fra udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester hurtigt for at fastslå, om disse er grundløse eller skal videresendes.

Efter forslaget artikel 49 har EU-centeret i visse tilfælde beføjelse til at foretage søgninger på hostingtjenester efter materiale, der viser seksuelt misbrug af børn. Såfremt søgningerne fremfinder sådant materiale, har centeret beføjelse til at underrette udbydere om dette og anmode dem om at fjerne eller spærre adgangen til det specifikke materiale frivilligt.

Ifølge artikel 50 i vil EU-centeret stille teknologier til rådighed for udbydere af hostingtjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, således at de kan opfylde opsporingspåbuddet i artikel 10. Efter artikel 10, stk. 2, vil centeret desuden udgøre et informations- og ekspertisecenter for forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn.

I forslagens artikel 51-54 fastsættes forpligtelser vedrørende dataindsamling og gennemsigtighedsrapportering. EU-centret, de koordinerende myndigheder og udbydere af hostingtjenester, offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester og internetadgangstjenester pålægges at indsamle aggregerede data vedrørende deres aktiviteter i henhold til denne forordning og at stille de relevante oplysninger til rådighed for EU-centret (artikel 83) og aflægge årlig rapport om deres aktiviteter til offentligheden og Kommissionen (artikel 84).

I forslaget artikel 55-65 fastlægges EU-centrets forvaltnings- og ledelsesstruktur og sammensætning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver.

Europa-Parlamentets udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE) er udpeget som ansvarlig for sagen. Derudover er Europa-Parlamentets udvalg om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM), Kultur- og Uddannelsesudvalget (CULT), udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) samt Budgetudvalget (BUDG) udpeget som rådgivende udvalg.

LIBE-udvalget har den 19. april 2023 afgivet et udkast til betænkning, hvori Kommissionens forslag hilses velkommen og behovet for en fremtidssikret regulering af seksuelt misbrug af børn fremhæves. Udvalget erklærer sig enig i behovet for en overgang fra frivillige ordninger om opsporing, indberetning og fjernelse af materiale, der viser seksuelt misbrug af børn, til en obligatorisk ordning. Udvalget understreger desuden vigtigheden af en retlig ramme, som er teknologineutral, og er enig i en tilgang, der indebærer, at udbydere skal foretage risikovurdering af egne tjenester. Udvalget fremhæver den fælles udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) og Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) 04/2022 som et væsentligt bidrag til arbejdet med udvalgsbetænkningen. Det frem-

hæves i den forbindelse, at forordningen ikke bør hindre eller svække udbydernes mulighed for at anvende ”end-to end”-kryptering. Udvalget finder, at opsporingspåbud bør være sidste udvej og foreslår at understøtte forebyggelse som en del af de afværgeforanstaltninger, som udbyderne skal træffe, herunder sikkerhedsdesign for børn, aldersverificering mv. Udvalget foreslår endvidere etablering af en frivillig opsporingsordning som supplement til opsporingspåbud. Udvalget støtter oprettelsen af et EU-center, idet der dog ønskes et større fokus på ofre, som bl.a. foreslås afspejlet i agenturets struktur.

CULT-udvalget har den 18. oktober 2022 afgivet en udtalelse, hvori udvalget fremhæver vigtigheden af forslaget og foreslår en række ændringer, der har til formål styrke forebyggelsesforanstaltningerne, herunder gennem uddannelse, digitale færdigheder og medieforståelse. Endvidere fremhæves EU-centerets rolle i forsknings- og forebyggelseshenseende.

BUDG-udvalget har den 27. januar 2023 afgivet en udtalelse, hvori udvalget tilslutter sig formålet med forslaget og fremhæver EU-Centeret som afgørende. Udvalget fokuserer på de budgetmæssige aspekter, styringsregler og rapporteringsprocedurer for parlamentarisk kontrol, og udvalget foreslår ændringer for at sikre passende ressourcer til EU-centeret, øget autonomi samt øget gennemsigtighed i udgiftsrapporteringen.

FEMM-udvalget har den 5. april 2023 afgivet en udtalelse, hvori udvalget foreslår flere ændringer, der har til formål at styrke forebyggelsesforanstaltningerne. Udvalget lægger vægt på specialiseret respons og støtte til ofre ud fra et kønspektiv, ligesom EU-centret fremhæves, og der ønskes en øget dataindsamling opdelt efter alder og køn.

IMCO-udvalget har den 3. juli 2023 afgivet en udtalelse, hvori udvalget tilkendegiver en positiv indstilling til forslaget og henstiller til, at forslaget udformes i overensstemmelse med forordningen om digitale tjenester og e-handelsdirektivet. Det fremhæves, at forslaget bør indeholde en afbalanceret tilgang til beskyttelsen af børn og af grundlæggende rettigheder.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt med en fælles EU-indsats, hvis udfordringerne med seksuelt misbrug af børn online skal løses. Kommissionen fremhæver i den forbindelse bl.a., at nogle medlemsstater er begyndt at indføre nationale regler til at forebygge og bekæmpe seksuelt mis-

brug af børn online, og at de medlemsstater, der endnu ikke har indført sådanne krav, i stigende grad overvejer nationale foranstaltninger. Grundet onlinetjenesters grænseoverskridende karakter medfører dette en fragmentering af det digitale indre marked. Ud over at det medfører betydelige omkostninger for udbydere, resulterer dette i, at indsatsen om forebyggelse og bekæmpelse af misbrug af børn ikke bliver tilstrækkelig effektiv.

Kommissionen vurderer, at kun tiltag på EU-plan vil sikre harmoniserede retlige rammer på området og fjerne eksisterende hindringer for levering af relevante tjenester på det digitale indre marked samtidig med, at de krav, udbydere pålægges, er effektive i bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn online.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering. Nærhedsprincippet anses således for at være opfyldt.

6. Gældende dansk ret

Der findes på nuværende tidspunkt ikke dansk lovgivning, der forpligter udbydere af tjenesteydelser til at opspore, indberette, spærre for og fjerne eller deliste materiale, der viser seksuelt misbrug af børn.

I sager om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn anvendes blokering af hjemmesider aktuelt i Danmark på aftalebaseret basis i form af den såkaldte "Netfilterordning".

Rigspolitiet har siden 2005 samarbejdet med Red Barnet og størstedelen af internetudbydere i Danmark – som deltager på frivillig basis – i bestræbelserne på at forhindre adgang via internettet til materiale vedrørende seksuelt misbrug af børn. Som led i samarbejdet med internetudbydere videregiver Rigspolitiet løbende på grundlag af konkrete samarbejdsaftaler oplysninger til internetudbydere om internetadresser, der efter Rigspolitiets vurdering indeholder ulovligt materiale af den omtalte karakter. Internetudbyderen iværksætter herefter en såkaldt DNS-blokering af hjemmesiden. En DNS-blokering, der er iværksat i forbindelse med Netfilterordningen, medfører, at man i forbindelse med forsøg på at tilgå en blokeret hjemmeside vil blive mødt med en besked om, at adgangen til den hjemmeside, som man har forsøgt at tilgå, er blokeret, fordi hjemmesiden indeholder materiale, som er omfattet af straffelovens § 235 (om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn).

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. juli 2021 Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2021/1232 om en midlertidig undtagelse fra visse bestemmelser i direktiv 2002/58/EF, for så vidt angår den anvendelse af teknologier til behandling af personoplysninger og andre data, der foretages af udbydere af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester med det formål at bekæmpe seksuelt misbrug af børn online. Forordningen giver på visse betingelser udbydere af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester mulighed for at anvende specifikke teknologier til behandling af personoplysninger og andre data, i det omfang det er strengt nødvendigt for at opdage seksuelt misbrug af børn online på deres tjenester og indberette det og for at fjerne online materiale, der viser seksuelt misbrug af børn, fra deres tjenester. Det er Kommissionens hensigt, at forslaget til forordning om regler til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online skal erstatte den midlertidige forordning, som kun finder anvendelse indtil den 3. august 2024.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forordningsforslaget vil medføre behov for vedtagelse af dansk lovgivning, der supplerer forordningen. Der vil således være behov for at fastsætte nærmere regler om bl.a. udpegning af en national koordinerende myndighed, der skal varetage en række opgaver efter forordningen, ligesom der skal udpeges en eller flere kompetente myndigheder. Der skal derudover fastsættes regler om sanktioner for overtrædelse af en række bestemmelser i forordningen.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser, herunder det danske EU-bidrag.

Forslaget skønnes have statsfinansielle konsekvenser via det danske EU-bidrag som følge oprettelse af EU-centeret, der lægges op til at blive finansieret inden for EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 ved omprioritering fra finansieringsrammen for Fonden for Intern Sikkerhed, i det omfang det falder inden for de nuværende finansielle overslag. I perioden 2022-2027 ventes de samlede udgifter afholdt af EU-budgettet at udgøre ca. 46,1 mio. euro. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget. Forslaget skønnes dermed isoleret at øge dansk EU-bidrag i samme periode ca. 6,9 mio. kr., da Danmark uden forslaget skønnes at kunne have modtaget en refusion af tilsvarende beløb via det danske EU-bidrag.

Forslaget forventes desuden at medføre udgifter for det offentlige, herunder for den samlede straffesagskæde. Det skyldes bl.a., at antallet af indberetninger om seksuelt misbrug af børn forventes at stige som følge af initiativerne i forslaget. Omfanget af disse konsekvenser er på nuværende tidspunkt under afklaring.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Derudover forventes der merudgifter for den myndighed, der bliver udpeget som koordinerende myndighed.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for udbydere af relevante informationssamfundstjenester, udbydere af hostingtjenester eller interpersonelle kommunikationstjenester og udbydere af internetadgangstjenester, der er etableret i Danmark. Omfanget af disse økonomiske konsekvenser er på nuværende tidspunkt under afklaring.

Det forventes, at forslaget vil medføre administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

Forslaget forventes at medføre administrative byrder for udbydere af hostingtjenester og udbydere af offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, der skal leve op til risikovurderingsforpligtelserne for at minimere risikoen for, at deres tjenester udnyttes til seksuelt misbrug af børn online.

Udbyderne efterlades en vis fleksibilitet til at udforme og gennemføre foranstaltninger, der er skræddersyet til den identificerede risiko og karakteristika ved de tjenester, de udbyder, og de måder, hvorpå de pågældende tjenester anvendes. Som eksempler kan nævnes tilpasning af udbyderens indholdsmoderations- eller anbefalingssystemer, beslutningsprocesser, tjenestens drift, funktioner, indholdet eller håndhævelsen af vilkår og betingelser ved hjælp af passende tekniske og operationelle foranstaltninger og personale, styrkelse af udbyderens interne processer eller det interne tilsyn med tjenestens funktion.

Forslaget forventes desuden at medføre administrative byrder for udbydere, der kan blive pålagt flere påbud efter forordningen.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være andre konsekvenser forbundet med forslaget.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Politimæssigt og Retligt Samarbejde den 10. august 2022 og den 5. september 2023

Forslaget har endvidere i perioden fra den 30. november 2022 til den 20. december 2022 været sendt i offentlig høring. Der er modtaget høringssvar fra Advokatsamfundet, Børns Vilkår, Dataetisk Råd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Etiske Råd, Dansk Industri Hjælp Voldsofre, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Joan Søstrene, Medierådet for Børn og Unge og Red BARNET.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar, som er overvejende positivt indstillet over for forordningsforslagets formål, om end der i flere høringssvar rejses bekymring for beskyttelsen af privatlivets fred og teknologiske udfordringer.

Proportionalitet og retssikkerhed

Advokatsamfundet og Det Etiske Råd rejser bekymring om uforholdsmæssige indgreb i kommunikationsfriheden og understreger behovet for proportionalitet og retssikkerhed. Advokatsamfundet finder nogle af forslagets centrale begreber vage og upræcise, hvilket efter Advokatsamfundets opfattelse udgør en risiko for tilsidesættelse af væsentlige retssikkerhedshensyn. Advokatsamfundet advarer i øvrigt mod risikoen for masseovervågning, mens IT-politisk forening advarer mod statslig 'spyware'.

Det Etiske Råd bemærker uddybende, at der må være proportionalitet i form af et rimeligt beskyttelsesniveau for udbydernes og brugernes retssikkerhed og grundrettigheder. Det Etiske Råd fremhæver forslagets bestemmelser om løbende evaluering af tiltag, det rådgivende teknologiudvalg under EU-centeret, kravet om uafhængige tilsynsmekanismer og passende procedurer og klagemekanismer som væsentlige elementer i den balancerede beskyttelse af forskellige og til tider modsatrettede rettigheder. Det understreges dog, at børn har en ret til særlig beskyttelse, og at børns rettigheder bør komme i første række.

Lovlig kontakt og lovligt materiale

Ifølge Advokatsamfundet kræver sondringen mellem strafværdige forhold og tilladelige kontakter mellem børn særlig opmærksomhed, ligesom IT-Politisk Forening bemærker, at forordningsforslaget kan omfatte lovlig seksual kommunikation mellem jævnaldrende børn. IT-Politisk Forening finder det problematisk, at indholdet af en lovlig privat chatsamtale mellem to jævnaldrende børn over den seksuelle lavalder, hvor der f.eks. udveksles seksuelle billeder, kan risikere at opfylde kriterierne for grooming.

Red Barnet fremhæver, at materiale, som fremstår krænkende, men som ikke er ulovligt, såsom nedværdigende eller seksualiserede personrettede beskeder, eller Child Sexual Exploitation Material (CSEM) kan være udfordrende at få fjernet fra platformene.

”End-to-end”-kryptering

Dansk Industri, IT-Branchen, og IT-Politisk Forening fremhæver, at ”end-to-end”-krypteret kommunikation bør være undtaget fra forslaget, da det vil skabe sikkerhedsmæssige sårbarheder, eftersom kryptering spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre privat og sikker kommunikation på nettet. Særligt IT-Politisk Forening er uforstående over for, at ”end-to-end”-krypteret kommunikation er omfattet af forordningsforslaget, eftersom ”end-to-end”-kryptering ifølge foreningen gør opsporing teknisk umulig. Red Barnet påpeger, at forslaget giver anledning til bekymring for, at beskyttelsen af børns data på chattjenester bliver forringet, især for opsporing i krypterede samtaler.

Risikovurdering og afbødningsforpligtelser

Børns Vilkår, Dansk Industri, IT-Politisk Forening og IT-Branchen betoner værdien af risikovurdering, men henviser til, at forslaget især bør fokusere på tjenester, der vurderes at indebære en høj risiko for misbrug. IT-Politisk Forening påpeger i, at risikovurdering indebærer, at interpersonelle kommunikationstjenester i sig selv vil kunne anses for at kunne udgøre en risiko. For interpersonelle kommunikationstjenester er det ifølge IT-Politisk Forening endvidere uklart, hvordan udbyderen skal foretage den konkrete risikovurdering efter forslagets artikel 3 samt vurdere den potentielle resterende risiko efter risikobegrænsende foranstaltninger i medfør af artikel 4. IT-Politisk Forening bemærker derudover, at udbyderne som led i risikovurderingen kan tvinges til at indsamle oplysninger om brugerne, som ikke er nødvendige for tjenesten. I praksis vil det udelukke muligheden for anonym brug af kommunikationstjenester og sociale medier.

Børns Vilkår anbefaler, at det i forhold til serviceudbydernes udarbejdelse af risikovurderingen af deres ydelser udspecificeres, at risikovurderingen skal udarbejdes for alle tjenesternes delelementer, herunder de såkaldte ”features”.

Red Barnet bemærker, at kriterierne for, hvornår en digital tjeneste indebærer en risiko for grooming, er meget brede. Derudover efterspørger organisationen information om, hvilke konkrete oplysninger børn skal opgive for at verificere deres alder, samt hvilke forpligtelser tjenesterne har i forhold til beskyttelse af disse oplysninger. Dataetisk Råd foreslår en række tiltag, der relaterer sig til aldersbegrænsning, som mange onlinetjenester allerede har, herunder fastsættelse af en væsentlig højere aldersgrænse for brug af relevante onlinetjenester. Red Barnet opfordrer desuden til, at der føres tilsyn med den måde, hvorpå platformene forvalter risikovurderingsforpligtelsen, og at såkaldte ”trusted flaggers” involveres i vurderingen. Flere organisationer, herunder Børns Vilkår, Det Ethiske Råd og Red Barnet, fremhæver vigtigheden af at inkludere ”safety-by-design” i risikovurderingerne.

Dansk Industri og IT-Branchen bemærker, at der mangler klarhed i forholdet mellem forordningsforslaget og forordningen om digitale tjenester i forhold til risikovurdering.

Opsporing og grooming

IT-Politisk Forening bemærker, at det skal være muligt at detektere ukendt materiale og grooming på et frivilligt grundlag med passende sikkerhedsforanstaltninger. IT-Politisk forening henviser til, at den brede term ”betydelig risiko” i forslaget artikel 7, stk. 5-7, kan medføre, at et stort antal udbydere kan modtage et påbud. Dataetisk Råd mener, at det bør overvejes at udvide forslaget til også at omfatte opsporing og standsning af børn, der groomer og krænker andre børn. Red Barnet mener, at opsporingspraksis hos udbyderne bør monitoreres tæt. Red Barnet mener i øvrigt, at det bør overvejes, om bemyndigelsen til at opspore bør ligge hos en uafhængig, national myndighed, fremfor hos udbyderne.

Teknologi

Dansk Industri og IT-Branchen påpeger behovet for teknologisk innovation, da de eksisterende teknologier, f.eks. til opsporing, er utilstrækkelige. Dette gør sig tillige gældende for aldersvurderingen. Forslaget bør ifølge Dansk Industri således fokusere på at fremme frivillig innovation af teknologiske løsninger, der kan gøre det muligt at identificere grooming, herunder ved at

tillade metadata. Red Barnet anser det for vigtigt, at forordningens definitioner af risici følger med den teknologisk udvikling, så nye former for seksuelt misbrug af børn ikke overses.

Ressourcer og implementering

Det Kriminalpræventive Råd og IT-Politisk påpeger, at implementeringen af forslaget vil kræve betydelige ressourcer både på EU-niveau og for mindre platforme, der muligvis ikke har de nødvendige økonomiske ressourcer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har foreløbigt været behandlet på adskillige møder i Rådets arbejdsgrupper om retshåndhævelse fra juni 2022 til sommeren 2023.

Der er generelt støtte blandt medlemsstaterne til at etablere en klar og harmoniseret retlig ramme for forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online. Det er desuden generelt opfattelsen, at forordningen er nødvendig, hvis indsatsen med forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online skal være effektiv.

Der er under forhandlingerne særligt rejst spørgsmål om proportionaliteten af de forskellige påbud, der kan udstedes over for tjenestudbydere, og forslagets forenelighed med de grundlæggende rettigheder, herunder særligt retten til respekt for privatliv og kommunikation.

Derudover har det været et væsentligt tema under forhandlingerne, hvorvidt interpersonel kommunikation skal omfattes af det foreslåede opsporingspåbud, og i givet fald, om det skal gælde for såvel kendt seksuelt materiale af børn som nyt seksuelt materiale af børn og grooming, herunder i forhold til audiokommunikation. Endvidere har konsekvenserne for såkaldt ”end-to-end”-kryptering været et særligt centralt tema under forhandlingerne.

Det forventes, at et overvejende flertal af medlemsstaterne har et ønske om at inkludere interpersonel kommunikation i anvendelsesområdet, herunder både med hensyn til kendt og ukendt seksuelt materiale af børn, grooming samt audiokommunikation. Der er blandt disse medlemsstaterne enkelte divergerende opfattelser af, hvad der herefter i givet skule omfattes af anvendelsesområdet. Det forventes ligeledes, at et overvejende flertal af medlemsstaterne enten er for at inkludere eller som minimum ikke at ekskludere krypterede kommunikationstjenester fra forordningens anvendelsesområde. Nogle medlemsstater har omvendt forholdt sig særdeles kritiske til dette og

ønsker, at ”end-to-end”-kryptering helt udelukkes fra forordningens anvendelsesområde. Størstedelen af medlemsstaterne er dog enige om, at det er nødvendigt at ramme den rette balance mellem grundlæggende rettigheder og beskyttelsen af børn samt at undgå at gå længere end nødvendigt.

Der forventes at være opbakning blandt et flertal af medlemsstaterne til vedtagelse af en delvis generel indstilling på det kommende rådsmøde for retlige og indre anliggender den 19.-20. oktober 2023. Det bemærkes dog, at nogle medlemsstater gennem forhandlingerne har været kritisk indstillet over for proportionaliteten af de forskellige påbud og forslagets forenelighed med de grundlæggende rettigheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har et stort og vedvarende fokus på at komme digitale krænkelse til livs. Regeringen er derfor positiv over for intentionerne om at forebygge og bekæmpe seksuelt misbrug af børn online. Den teknologiske udvikling indebærer, at seksuelt misbrug af børn, herunder grooming, i stigende grad finder sted online, og regeringen er enig i, at udbydere af onlinetjenester skal tage et større ansvar for, at børn og unge kan færdes trygt og sikkert på nettet ved bl.a. at forhindre udbredelsen af materiale af seksuelt misbrug af børn online samt at begrænse risikoen for platformenes brug til grooming af børn mest muligt.

I lyset af det grænseoverskridende element i den måde, hvorpå materiale spredes via nettet, er det efter regeringens opfattelse afgørende med en fælles europæisk indsats på området. Regeringen er derfor overordnet set positivt indstillet over for formålet om at skabe en retlig ramme og en fælles, koordineret tilgang til at forebygge og bekæmpe seksuelt misbrug af børn online i EU for dermed at sikre en bedre opsporing, efterforskning og retsforfølgelse af lovovertrædelser vedrørende seksuelt misbrug af børn online. Regeringen støtter desuden etableringen af et europæisk center med henblik på koordinering, bistand og understøttelse af aktiviteterne på tværs af medlemsstaterne og udbyderne samt at fremme udveksling af viden og ekspertise på området.

Regeringen finder det afgørende, at forslaget er foreneligt med grundloven, herunder det uskrevne grundlovsforbud, hvorefter det alene er danske myndigheder, der er enekompetente til at udøve myndighedsbeføjelser inden for det danske territorium. Det skal bemærkes, at formandskabets seneste kompromistekst tager højde for dette.

Regeringen finder det tilsvarende afgørende, at forslaget lever op til EU's Charter om grundlæggende rettigheder.

Regeringen har noteret sig, at Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) og Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) har rejst spørgsmål om nødvendigheden og proportionaliteten i de indgreb i beskyttelsen af privatlivets fred og personoplysninger, som er en konsekvens af forslaget. Regeringen har særligt fokus på, at der opnås en fornuftig balance mellem hensynet til en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af online misbrug af børn på den ene side og muligheden for, at borgerne kan udøve deres grundlæggende rettigheder på den anden side.

Regeringen finder, at der med forordningen bør sikres et teknologineutralt regelsæt, og at "end-to-end"-kryptering ikke skal udelukkes fra forordningens anvendelsesområde. Dette skal navnlig ses i lyset af, at materiale, der omfatter misbrug af børn, efter politiets erfaring oftest deles gennem krypterede tjenester, og en udelukkelse af krypterede tjenester efter regeringens opfattelse kan medføre en udhuling af forordningens formål.

Regeringen vil fortsat arbejde for, at eksisterende ordninger, hvor nationale myndigheder kan anmode udbydere om frivilligt og af egen drift at spærre adgangen til eller fjerne materiale, der viser seksuelt misbrug af børn online, kan bibeholdes efter forordningens ikrafttræden.

Endelig vil regeringen under forhandlingerne arbejde for, at arbejdsgangene for den koordinerende og de kompetente myndigheder i forhold til meddelelse af påbud om fjernelse og spærring, hvor skadevirkningen er stor, og tidsaspektet er afgørende, bliver så smidige som muligt og med mindst mulige administrative byrder.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der blev den 8. september 2023 oversendt et samlenotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg med henblik på indhentning af forhandlingsoplæg den 15. september 2023.

Folketingets Europaudvalg blev i forbindelse med forelæggelse af dagsordenen for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 8.-9. december 2022 orienteret om forslaget.

Der blev den 12. september 2022 oversendt et grund- og nærhedsnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

Forslaget blev forud for dets fremsættelse omtalt i forbindelse med orienteringen af Folketingets Europaudvalg om dagsordenspunktet ”Den digitale dimension i efterforskning af seksuelt misbrug af børn – udfordringer og vejen frem” forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2021.

Dagsordenpunkt 4: Forebyggelse af online radikalisering af mindreårige: status og næste skridt

Nyt notat.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en meningsudveksling om forebyggelse af online radikalisering af mindreårige. Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det nærmere indhold af meningsudvekslingen. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet eller gældende dansk ret og vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for en meningsudveksling vedrørende forebyggelse af online radikalisering af mindreårige.

2. Baggrund

Det fremgår af Kommissionens ”Strategic orientations on a coordinated EU approach to prevention of radicalisation for 2022-2023”, at der er beviser for, at mindreårige i stigende grad radikaliseres, spreder propaganda og deltager i rekruttering og planlægning af angreb. Det fremgår endvidere, at det bør være blandt hovedmålene for medlemsstaterne og industrien (internetindustrien) at fokusere på metoder til at forhindre radikalisering af unge online.

For så vidt angår online-dimensionen af radikalisering fremgår det, at den stigende grooming og tiltrækning af unge brugere til voldeligt ekstremistiske onlinebevægelser og netværk skal adresseres. Desuden har Europol rapporteret om, at mistænkte, der er anholdt for forsøg på terror, i stigende grad er unge. Endeligt fremgår det, at samarbejde med internetplatforme og tjenesteudbydere er afgørende for at forhindre, at unge brugere får adgang til skadeligt voldeligt indhold online.

Kommissionen lancerede i december 2015 ”EU Internet Forum” (EUIF), som har til formål at håndtere misbrug af internettet til bl.a. terrorrelaterede formål. Dette skal dels ske ved at reducere adgangen til terrorindhold online,

dels ved at øge mængden af effektive alternative fortællinger online. Forumets medlemmer består af repræsentanter fra forskellige EU-lande, EU-institutioner og internetindustrien mv.

I juni 2017 nedsatte Kommissionen en ekspertgruppe om radikaliserings,¹ som skulle styrke medlemsstaternes samarbejde om forebyggelse af radikaliserings. Med afsæt i ekspertgruppens rapport af 18. maj 2018 blev bl.a. følgende tiltag iværksat:

- Etablering af en styregruppe om radikaliserings (Steering Board on Radicalisation) bestående af Kommissionen og repræsentanter fra medlemsstaterne, som vedtager strategiske orienteringer med henblik på at rådgive Kommissionen om opbyggelsen af aktiviteter med henblik på forebyggelse af radikaliserings på EU-niveau.
- Etablering af et netværk af politiske beslutningstagere inden for forebyggelse af radikaliserings bestående af Kommissionen og repræsentanter fra medlemsstaterne, som mødes for at udveksle erfaringer, og som forbereder møderne i styregruppen om radikaliserings.
- Introduktion af projektbaserede samarbejder om radikaliserings, som giver interesserede medlemsstater mulighed for at styrke erfaringsudvekslingen inden for visse prioriterede områder.
- Oprettelse af et nyt netværk for politiske beslutningstagere (RAN Policy Support) som en del af netværket til bevidstgørelse om radikaliserings (RAN), der i 2011 blev oprettet med henblik på at styrke samarbejdet mellem praktikere, akademikere og politiske beslutningstagere.

Med Kommissionens meddelelse vedrørende ”Dagsorden for bekæmpelse af terrorisme i EU: foregribe, forebygge, beskytte, reagere” (KOM (2020) 795) har Kommissionen desuden tilkendegivet, at den vil lancere et EU-videncentret om forebyggelse af radikaliserings for politiske beslutningstagere, praktikere og forskere (EU Knowledge Hub on prevention of radicalisation). Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne og Rådet om at oprette og udvikle videncentret.

Formålet med videncentret er at styrke erfaringsudvekslingen med henblik på at støtte medlemsstaternes samarbejde om forebyggelse af radikaliserings på EU-niveau. Videncentret skal således udgøre et kontaktpunkt på EU-ni-

---

¹ High-Level Commission Expert Group on Radicalisation (HLCEG-R).

veau for praktikere, politiske beslutningstagere, nationale centre og netværk, forskere, institutioner og relevante aktører fra tredjelande, som arbejder med forebyggelse af radikaliserings.

Center for Terroranalyse (CTA) i Politiets Efterretningstjeneste (PET) vurderer i ”*Vurdering af terrortruslen mod Danmark*” fra marts 2023, at onlineplatforme giver rum til en ny generation af unge personer med sympati for militant islamisme, for hvem de virtuelle rum er naturlige mødesteder og fællesskaber på tværs af sproglige og geografiske skel. I forlængelse heraf vurderer CTA, at radikaliserings og rekruttering i stigende grad foregår virtuelt.

CTA vurderer, at unge i Vesten i særlig grad er i risiko for at blive eksponeret for militant islamistisk materiale online grundet tilgængeligheden af materialet på både gængse og nicheprægede sociale medier, spilplatforme og kommunikationsplatforme, som unge er fortrolige med. Virtuelle netværk udviser de geografiske og aldersmæssige barrierer, der kan være til stede i fysiske miljøer, hvormed der i Vesten ses eksempler på stadigt yngre radikaliserede personer.

CTA vurderer, at der er et stigende antal danske mindreårige i virtuelle højreekstremistiske internationale miljøer, herunder unge med psykiske lidelser eller andre sårbarhedsproblematikker.

CTA vurderer, at mange højreekstremister i dag er unge mænd, der er vokset op med den virtuelle verden som naturligt mødested, og som er fortrolige med teknologi. Samtidig bevæger de sig vedvarende og problemfrit mellem og til nye onlinefora og -platforme. CTA vurderer på den baggrund, at nye højreekstremistiske miljøer, både internationalt og i Danmark, i stadig højere grad vil opstå og udvikle sig på virtuelle platforme.

CTA vurderer, at virtualiseringen af de højreekstremistiske miljøer har fundet sted over en årrække, men at både onlinerekruttering og -radikaliserings af unge højreekstremister kan være blevet forstærket og accelereret under covid-19-pandemien, hvor fx social mistrivsel og øget onlinetid i kombination med begrænset adgang til øvrige netværk (voksne, skole, sport osv.) har øget sandsynligheden for kontakt til virtuelle ekstremistiske miljøer. På baggrund af den øgede højreekstremistiske tilstedeværelse i virtuelle fora vurderer CTA, at den højreekstremistiske trussel i Vesten i fremtiden bliver mere volatil, kompleks og fragmenteret. Vurderingen understøttes af det

høje antal soloterrorister blandt højreekstremister, samt af den tiltrækningskraft som højreekstremismen har på meget forskelligartede personer, herunder mindreårige eller individer med varierende grad af hybride verdensbilleder, diagnoser og sårbarhedsproblematikker.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen i forbindelse med rådsmødet for retlige og indre anliggender (RIA) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på meningsudveksling om forebyggelse af online radikalisering af mindreårige.

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det nærmere indhold af meningsudvekslingen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser af de øvrige medlemslandes holdninger til dagsordenspunktet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positiv over for en meningsudveksling vedrørende forebyggelse af online radikaliserings af mindreårige.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenpunkt 5: Direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvensretten

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i marginen.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM (2022) 702

1. Resumé

Forslag til direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvensretten er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en politisk drøftelse. Kommissionen har den 7. december 2022 fremsat ovennævnte direktivforslag, som har til formål at maksimere inddrivelsen af aktiver fra en insolvent virksomhed til dækning af krav fra virksomhedens kreditorer. Forslaget lægger op til at forfølge dette mål ved at sætte fokus på inddrivelse af aktiver, effektive insolvensprocedurer, en højere grad af forudsigelighed og rimelig fordeling af aktivmassen mellem kreditorerne. Forslaget er ikke omfattet af det danske retsforbehold. Forslaget vurderes umiddelbart at kræve visse tilpasninger af dansk lovgivning. Forslaget må endvidere forventes at få både statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser, men det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger. Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for hensigten bag forslaget, herunder fremme af velfungerende og effektive kapitalmarkeder i EU-landene. Forslaget forhandles aktuelt i en arbejdsgruppe under rådet.

2. Baggrund

Siden 2015 har Kommissionen arbejdet på at skabe en fælles kapitalmarkedsunion (Capital Markets Union, CMU), der skal sikre finansiel og økonomisk integration i EU og dermed vækst, arbejdspladser og investeringer. Kommissionen har i den forbindelse peget på, at fraværet af harmoniserede insolvensordninger i medlemslandene er en af de største hindringer for den frie bevægelighed for kapital i EU og hæmmer udviklingen af CMU generelt.

De eksisterende insolvensordninger i medlemslandene har således ifølge Kommissionen forskellige virkninger på tværs af landegrænserne og har forskellig grad af effektivitet, herunder særligt i forbindelse med sagsbe-

handlingstid og inddrivelsessatser. Dette medfører, at kreditorer og investorer er mindre villige til at investere på tværs af landegrænser, hvilket svækker virksomheders tilgængelige finansieringsmuligheder.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om harmonisering i det indre marked og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en politisk drøftelse. Der er lagt op til, at ministrene skal drøfte, om der er behov for en større grad af fleksibilitet i forslaget for så vidt angår omstødsessager set i lyset af forslagets generelle formål om at sikre en vis minimumsstandard for beskyttelse af en virksomheds kreditorer. Det spanske formandskab har på et arbejdsgruppemøde den 22. september 2023 yderligere forklaret, at man ønsker at få fastsat nogle rammer for arbejdsgruppens videre arbejde inden for området.

3.1. Formål

Direktivforslaget har til formål at maksimere inddrivelsen af værdier fra en insolvent virksomhed til dækning af krav fra virksomhedens kreditorer. Forslaget vil forfølge dette mål ved at fokusere på:

1. Inddrivelse af aktiver fra likviderede insolvensboer.
2. Effektive insolvensprocedurer.
3. Forudsigelig og rimelig fordeling af inddrevne beløb mellem boets kreditorer.

For en nærmere gennemgang af direktivforslaget henvises til grund- og nærhedsnotat af 22. februar 2023.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger en udtalelse fra Europa-Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg, der fastslår, at Kommissionens forslag er et første skridt mod konvergens i hele EU, men at der stadig mangler en effektiv harmonisering og lader det udestående spørgsmål om insolvens i forhold til fysiske personer stå uløst.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget overholder nærhedsprincippet, da medlemsstaternes forskellige insolvensregimer er en hindring for gennemførelsen af det indre marked generelt og oprettelsen af CMU i særdeleshed. Afhjælpningen af denne hindring begrundes en mere ensartet EU-insolvenslovgivning. Fordi medlemsstaternes udgangspunkter er så forskellige, vurderes det ikke, at reformer på nationalt plan kan føre til fuldstændig konvergens og dermed forbedre den overordnede effektivitet af insolvensregimer.

Kommissionen vurderer, at en harmonisering af nationale regler på insolvensområdet kan føre til et indre marked, der fungerer homogent, og en reduktion i markedsfragmentering, som derved vil medføre lettere adgang til finansiering og grænseoverskridende investering.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

For en nærmere gennemgang af gældende dansk ret af relevans for forslaget henvises til grund- og nærhedsnotat af 22. februar 2023.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af direktivforslaget forventes umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes at medføre behov for – som minimum – at ændre konkursloven og selskabsloven. Dette gælder særligt for så vidt angår pre-pack-proceduren og den forenklede procedure for likvidation af mikrovirksomheder.

Direktivforslaget giver endvidere anledning til tvivl om, hvordan direktivets regler om anfægtelsessøgsmål forholder sig til konkurslovens regler om omstødelse, herunder om konkurslovens nuværende regler om omstødelse kan opretholdes set i lyset af direktivforslaget.

Derudover vil forslaget muligvis nødvendiggøre tilpasninger af selskabsloven grundet de foreslåede regler om virksomhedslederens forpligtelse til at indgive begæring om insolvensbehandling, da loven i dag ikke pålægger ledelsen en forpligtelse til at indgive konkursbegæring og dermed heller ikke indeholder en frist for at indgive begæringen.

Økonomiske konsekvenser

I forhold til de *statsfinansielle konsekvenser* er den foreløbige vurdering, at forslaget forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

Afledte nationale merudgifter som følge af EU-retsakter holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.

I forhold til de *erhvervsøkonomiske konsekvenser* kan det ikke udelukkes, at flere af de foreslåede ændringer vil kunne indebære økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

For så vidt angår de *samfundsøkonomiske konsekvenser*, kan det ligeledes ikke udelukkes, at flere af de foreslåede ændringer vil kunne indebære samfundsøkonomiske konsekvenser. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

Andre konsekvenser

Der vurderes ikke at være andre konsekvenser forbundet med forslaget.

8. Høring

Direktivforslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde og endvidere til følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, ADIPA, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Association of Danish Intellectual Property Attorneys, ATP, Autobranchen Danmark, Autobranschens Handels- og Industriforening, Business Danmark, Bygherreforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Aktionærforening, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Eksportforening, Danmarks Energi, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Forsikringsmæglere og Forsikringsagenturer (FDFA), Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomskredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening,

Dansk Kredit Råd, Dansk Metal, Dansk Revisorforening, Dansk Told og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Speditører, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Det Faglige Hus, DJØF, EjendomDanmark, EKF Eksport Kredit Fonden, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund (3F), FH, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen/CFA Society Denmark, Finansiell Stabilitet A/S, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fondsmæglerforeningen, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen, FRIE, FSR – Danske Revisorer, FTF, Garantifonden for indskydere og investorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grundejernes Landsorganisation, HK Danmark, IDA, Institut for Menneskerettigheder, Investeringsfundsbranchen (IFB), International Transport Danmark, Justitia, KL, Kommunale tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kooperationsnet – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen Danmark, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Garantifond, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Skatteforvaltningen, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Søfartsstyrelsen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

I forhold til den politiske drøftelse, der er lagt op til på mødet den 19.-20. oktober 2023, er det regeringens holdning, at der i forslaget skal sikres så høj grad af fleksibilitet som muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at direktivets forslag om omstødelhedsregler er vidtgående i forhold til de gældende danske regler. Som et eksempel herpå kan nævnes, at der med forslaget lægges op til en markant udvidelse af fristerne for, hvornår der kan anlægges en sag om omstødelse.

Regeringens endelige stillingtagen til forslaget afventer en nærmere vurdering af de statsfinansielle, samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg fik den 16. februar 2023 tilsendt et grund- og nærhedsnotat om forslaget.

Dagsordenpunkt 6: Ruslands aggression mod Ukraine: Kampen mod straffrihed

Revideret notat. Ændringerne er markeret med streg i marginen.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en statusdrøftelse. Det forventes, at der vil blive gjort status og drøftet yderligere retlige modsvar og indsatser blandt EU-medlemsstaterne i kampen mod straffrihed for internationale forbrydelser begået i forbindelse med Ruslands aggression mod Ukraine. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har i sig selv hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for at styrke indsatsen for retsforfølgelse af internationale forbrydelser begået i Ukraine.

2. Baggrund

Siden Rusland indledte sin aggression mod Ukraine den 24. februar 2022, har der på justitsområdet været afholdt en række møder vedrørende forskellige koordinationstiltag samt relevante lovgivningsinitiativer i lyset af situationen i Ukraine, herunder indsamling af beviser for potentielt begåede internationale forbrydelser. På rådsmødet for retlige og indre anliggender (RIA) den 8.-9. december 2022 vedtog EU-medlemsstaterne rådskonklusioner om bekæmpelse af straffrihed for forbrydelser begået i forbindelse med Ruslands aggression mod Ukraine. Retsforfølgelse af internationale forbrydelser var senest på dagsordenen på RIA-rådsmødet den 9.-10. marts 2023.

Som led i at sikre retsforfølgelse af internationale forbrydelser i Ukraine har en gruppe på i alt 43 stater, herunder alle EU-lande inklusiv Danmark, henvist krigen i Ukraine til Den Internationale Straffedomstol (ICC). ICC's chefanklager har på baggrund heraf iværksat efterforskning af situationen i Ukraine. ICC udstedte den 17. marts 2023 arrestordre på Ruslands præsident Vladimir Putin og Ruslands kommissær for børns rettigheder, Maria Lvova-Belova for krigsforbrydelser ved ulovligt at have deporteret børn fra besatte områder i Ukraine til Rusland.

En særlig udfordring i arbejdet med retsforfølgelse af internationale forbrydelser i Ukraine vedrører den såkaldte ”aggressionsforbrydelse”, der indebærer et strafferetligt ansvar for et lands øverste ledelse for en beslutning om ulovlig militær magtanvendelse mod en anden stat. ICC har – i forhold til situationen i Ukraine – kun jurisdiktion over krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden og folkedrab begået i Ukraine, men ikke over aggressionsforbrydelsen.

Da ICC ikke har jurisdiktion til at retsforfølge Ruslands aggression mod Ukraine, har Ukraine foreslået oprettelsen af et særtribunal for retsforfølgelse af aggressionsforbrydelsen.

Kommissionen og EU’s højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik blev i konklusionerne fra Det Europæiske Råd (DER) i oktober 2022 anmodet om at undersøge mulighederne for at sikre, at de ansvarlige fuldt ud drages til ansvar for forbrydelser begået i forbindelse med krigen i Ukraine. På den baggrund præsenterede Kommissionen den 30. november 2022 forskellige modeller for retsforfølgelse af internationale forbrydelser, herunder aggressionsforbrydelsen.

Kommissionsformanden og EU’s højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik har offentligt udtalt støtte til forslaget om et særtribunal for retsforfølgelse af aggressionsforbrydelsen mod Ukraine.

Den danske regering har siden januar 2023 deltaget i en ukrainsk-ledet kernegruppe af lande, der undersøger mulighederne for etablering af et sådant særtribunal.

Der er flere praktiske og juridiske udfordringer forbundet med etablering af et særtribunal. Mens der i EU synes at være generel støtte til at arbejde for et særtribunal, er der ikke enighed om, hvad der er den bedste model. Et springende punkt i arbejdet bliver, om et tribunal skal være internationalt forankret eller ukrainsk forankret med international støtte. Løsningen skal være juridisk holdbar, ligesom det vil være afgørende, at der opnås bred støtte på internationalt plan for at sikre legitimitet også fremadrettet.

Der findes endvidere yderligere indsats, hvad angår efterforskning og bevisindsamling af internationale forbrydelser i Ukraine. De ukrainske myndigheder er bl.a. selv – med støtte fra et antal lande – i færd med at efterforske Ruslands handlinger, ligesom EU’s civile rådgivende mission i Ukraine

(EUAM Ukraine) yder støtte til de ukrainske myndigheder i forhold til efterforskning og retsforfølgelse af internationale forbrydelser. Endvidere indgår Ukraine, Litauen, Polen, Estland, Letland, Slovakiet, Rumænien og ICC i et såkaldt ”fælles efterforskningshold” (”Joint Investigation Team (JIT)”), som har til formål at efterforske internationale forbrydelser i Ukraine. Efterforskningsholdet er støttet af EU’s Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), der har en central understøttende rolle på området.

JIT-landene blev i marts 2023 desuden enige om at oprette et efterforskningskontor placeret i Haag, som specifikt efterforsker aggressionsforbrydelsen mod Ukraine (”International Centre for the Prosecution of the Crime of Aggression (ICPA)”). Centeret er integreret i det allerede eksisterende fælles efterforskningshold (JIT) og påbegyndte sit arbejde i sommeren 2023.

Det fremgår bl.a. af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23.-24. marts 2023, at EU er stærkt engageret i at støtte dagsordenen om retsforfølgelse af internationale forbrydelser i Ukraine, samt at Det Europæiske Råd byder ICPA velkommen og gentager sin støtte til efterforskningen foretaget af ICC’s chefanklager.

Endvidere har Ukraines præsident offentligt fremsat en såkaldt ”fredsformel”, hvori retsforfølgelse af internationale forbrydelser indgår, herunder etablering af et særtribunal.

For at understøtte efterforskningen af internationale forbrydelser i Ukraine har Danmark bl.a. støttet ICC med finansielle bidrag og sekundering af national ekspertise. Danmark støtter desuden tiltag vedr. indsamling og opbevaring af bevismateriale.

Hertil kommer, at Rigspolitiet i august 2023 sendte et efterforskningshold bestående af fem kriminalteknikere og en retsmediciner til Ukraine i regi af ICC i fire uger. Efterforskningsholdet har bidraget til efterforskningen af krigsforbrydelser i Ukraine. Det er herudover planen at udsende yderligere to efterforskningshold til Ukraine i regi af ICC.

Til sikring af relevant bevismateriale på dansk jord har politiet udarbejdet interne retningslinjer for håndteringen af oplysninger om krigsforbrydelser i Ukraine, ligesom der er udarbejdet oplysningsfoldere med vejledning til personale og fagpersoner, der i deres daglige arbejde møder ukrainere, som giver udtryk for at have været vidne til eller offer for en mulig forbrydelse. Endvidere er der udarbejdet oplysningsfoldere til indrejsende i Danmark fra

Ukraine på engelsk, ukrainsk og russisk vedrørende anmeldelse af internationale forbrydelser.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 19.-20. oktober 2023 med henblik på en statusdrøftelse. Formandskabet har på nuværende tidspunkt ikke oplyst yderligere om, hvad statusdrøftelsen nærmere skal vedrøre.

Det forventes dog, at der vil blive gjort status og drøftet yderligere retlige modsvar og indsatser blandt EU-medlemsstaterne i kampen mod straffrihed for internationale forbrydelser begået i Ukraine.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Statutten for ICC blev ved lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol inkorporeret i dansk ret. Ved statutten fik ICC mulighed for at strafforfølge folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden samt krigsforbrydelser. Det følger dog af komplementaritetsprincippet, at ICC kun har jurisdiktion, hvis Danmark ikke selv gennemfører en effektiv efterforskning og retsforfølger de pågældende personer.

Danmark har ikke ratificeret den senere tilføjelse til ICC-statutten om aggressionsforbrydelser.

Det følger af straffelovens § 8, nr. 5, at under dansk straffemyndighed hører handlinger, som foretages uden for den danske stat, uden hensyn til hvor gerningsmanden hører hjemme, når handlingen er omfattet af en international bestemmelse, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at have straffemyndighed. Der er således dansk straffemyndighed, hvis Danmark er forpligtet hertil efter bl.a. en traktat eller konvention som f.eks. Genèvekonventionerne.

Det følger endvidere af straffelovens § 8 a, nr. 2, at under dansk straffemyndighed hører handlinger, som foretages uden for den danske stat, når hand-

linger af den pågældende art er omfattet af statuten for ICC, hvis handlingen er foretaget af en person, der på tidspunktet for sigtelsen befinder sig her i landet. Det indebærer med andre ord, at der er jurisdiktion til at kunne retsforfølge bl.a. krigsforbrydelser begået i Ukraine, hvis gerningspersonen befinder sig i Danmark.

Krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden er i al væsentlighed strafbart efter straffelovens almindelige bestemmelser om bl.a. drab, vold, voldtægt og frihedsberøvelse. Disse bestemmelser finder ligeledes anvendelse på handlinger begået i udlandet. Personer, der begår krigsforbrydelser i udlandet, kan derfor også holdes strafferetligt ansvarlige i Danmark.

Bestemmelserne om dansk straffemyndighed sammenholdt med de materielle straffebestemmelser muliggør således, at personer, der har begået bl.a. krigsforbrydelser, kan holdes strafferetligt ansvarlige i Danmark.

Regeringen er af den opfattelse, at selvstændige straffebestemmelser om tortur, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden vil sende et klart og vigtigt signal til omverdenen og ikke mindst ofrene. Regeringen ønsker derfor at ændre dansk ret, så der indføres straffebestemmelser, som selvstændigt kriminaliserer tortur, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden. For at give de bedste rammer for udformningen af disse straffebestemmelser har justitsministeren nedsat et udvalg, som skal udarbejde forslag til, hvordan bestemmelserne kan indføres i dansk straffelovgivning og lave et lovudkast hertil.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der har ikke været foretaget en høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige EU-medlemsstaters holdning til, at sagen skal drøftes på rådsmødet for retlige og indre anliggender. Mere generelt forventes der dog bred enighed på EU-plan om at støtte op om kampen mod straffrihed i forhold til begåede forbrydelser i Ukraine.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fordømmer på det kraftigste den russiske aggression mod Ukraine, ligesom regeringen udtrykker sin fulde solidaritet med Ukraine og den ukrainske befolkning.

Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for at styrke indsatsen for retsforfølgelse af internationale forbrydelser i Ukraine.

Endvidere anser man det for vigtigt, at indsatsen med hensyn til indsamling og opbevaring af beviser er effektiv og velkoordineret, herunder på EU-plan.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Indsatsen for at sikre retsforfølgelse af internationale forbrydelser begået i Ukraine har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering i forbindelse med rådsmødet for retlige og indre anliggender den 9.-10. marts 2023.

Emnet har også tidligere været genstand for drøftelser på rådsmøder for retlige og indre anliggender (bl.a. rådsmødet den 13.-14. oktober 2022 og rådsmødet den 8.-9. december 2022), og det har også i den forbindelse været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering.

Dagsordenpunkt 7: Retligt samarbejde med Latinamerika i kampen mod organiseret kriminalitet

Revideret notat. Ændringerne er markeret med streg i marginen.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen med henblik på en statusdrøftelse. Det forventes, at drøftelsen vil omhandle mulighederne for at styrke samarbejdet mellem EU og de latinamerikanske lande vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man positiv i forhold til at øge og effektivisere retshåndhævende myndigheders samarbejde med latinamerikanske lande i kampen mod organiseret kriminalitet.

2. Baggrund

Dagsordenpunktet indeholder en statusdrøftelse af EU's samarbejde med Latinamerika om bekæmpelse af organiseret kriminalitet, som traditionelt har vægtet højt under spanske formandskaber.

Den 17.-18. juli 2023 afholdt det spanske formandskab et topmøde mellem EU og CELAC (Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater), hvor medlemsstaternes stats- og regeringschefer anerkendte den store indsats, der gøres i kampen mod internationale kriminelle grupper, herunder især dem, der er involveret i ulovlig produktion af og handel med narkotika samt menneskehandel og handel med skydevåben. I den forbindelse blev medlemsstaterne enige om at konsolidere og styrke partnerskabet om retfærdighed og sikkerhed og om at bekæmpe organiseret kriminalitet.

Emnet har herudover været på dagsordenen ved det uformelle rådsmøde for retlige og indre anliggender den 20.-21. juli og rådsmøde for retlige og indre anliggender den 28. september 2023, hvor flere medlemsstater udtrykte sig positivt i forhold til et øget samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder i EU og Latinamerika mhp. bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder i særdeleshed narkotikahandel. Emnet har før det også været på dagsordenen for et uformelt møde i Den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed (COSI), hvor der var fokus på

øget samarbejde mellem COSI og CLASI (Den Latinamerikanske Komité for Indre Sikkerhed), der er et regionalt forum bestående af 12 latinamerikanske stater, vedrørende organiseret kriminalitet og narkotikahandel.

3. Formål og indhold

Der er under dagsordenspunktet lagt op til en statusdrøftelse af retshåndhævende myndigheders samarbejde med Latinamerika i kampen mod organiseret kriminalitet. Det forventes, at drøftelsen vil omhandle mulighederne for at styrke samarbejdet mellem EU og de latinamerikanske lande vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen medfører ikke i sig selv andre konsekvenser.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes at være generelt positivt indstillede i forhold til at øge og effektivisere retshåndhævende myndigheders samarbejde med Latinamerika i kampen mod organiseret kriminalitet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for et tættere samarbejde med Latinamerika om bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 22. september 2023 til orientering.

Dagsordenpunkt 8: Indsats for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af retssystemerne

Nyt notat.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM (2023) 800

1. Resumé

Punktet er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på at drøfte indsats for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af retssystemerne. Det vides ikke på dette stadie, hvad dagsordenspunktet konkret omhandler, men det er muligt, at drøftelsen kommer til at tage afsæt i den årlige retsstatsrapport. Kommissionen fremlagde 5. juli 2023 en rapport om retsstatstilstanden i EU's medlemsstater, hvor de i landekapitlet om Danmark bl.a. har anbefalet, at der sikres tilstrækkelige menneskelige og økonomiske ressourcer til retssystemet. Fra regeringens side ønsker man at indgå en ny flerårsaftale for domstolene 2024-2027, der bl.a. kan nedbringe sagsbehandlingstiderne i domstolene, og har i den forbindelse afsat en betydelig reserve til forhandlingerne om en ny flerårsaftale for domstolene.

2. Baggrund

Den 5. juli 2023 fremlagde Kommissionen rapporten om retsstatstilstanden i alle EU's medlemsstater.

Rapporten dækker fire aspekter af retsstatsprincippet: Retssystemet, bekæmpelsen af korrupsion, mediepluralismen og frihed for medierne samt magtdelingen.

Rapporten konkluderede for så vidt angår Danmark, at den danske retsstat overordnet er i en god og stærk forfatning, men at der fortsat er plads til forbedringer. Ifølge Kommissionen drejer det sig blandt andet om manglende ressourcer til retssystemet, ”svingdørsregler” for tidligere ministre og mulighederne for at få aktindsigt i visse dokumenter.

Kommissionen fremhæver, at Danmark overordnet set hvad angår anbefalingerne fra retsstatsrapporten fra 2022:

1. har gjort visse fremskridt med hensyn til at sikre tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til retssystemet.
2. har gjort visse fremskridt med hensyn til at vedtage ny lovgivning om finansiering af politiske partier med henblik på at håndtere spørgsmålet vedrørende flere og anonyme donationer og indføre sanktioner for overtrædelse af reglerne om rammerne for politiske partier.
3. ikke har gjort fremskridt med hensyn til at indføre regler om "svingdørssituationer" for ministre og om lobbyvirksomhed, og ikke sikret tilstrækkelig kontrol med indberetninger af aktiver, der indgives af personer i ledelsesfunktioner.
4. ikke har gjort yderligere fremskridt med hensyn til at reformere offentlighedsloven med henblik på at styrke retten til aktindsigt, navnlig ved ikke at begrænse adgangen til mulighederne for afslag på aktindsigtsanmodninger. Kommissionen henviser i den forbindelse til de fælles europæiske standarder om adgang til officielle dokumenter.

På baggrund heraf og under hensyntagen til andre begivenheder, der fandt sted i referenceperioden, afgav Kommissionen fire anbefalinger til Danmark. Danmark bør i næste referenceperiode:

1. sikre tilstrækkelige menneskelige og økonomiske ressourcer til retssystemet i den næste flerårige budgetramme under hensyntagen til europæiske standarder om ressourcer til retssystemet.
2. indføre regler om "svingdørssituationer" for ministre og om lobbyvirksomhed og sikre tilstrækkelig kontrol med indberetninger af aktiver, der indgives af personer i ledelsesfunktioner
3. sikre indsamling af data om efterforskning og retsforfølgning af korruptionsrelaterede lovovertrædelser på nationalt og lokalt plan.
4. videreføre processen med at reformere offentlighedsloven med henblik på at styrke retten til aktindsigt, navnlig ved at begrænse adgangen til mulighederne for afslag på aktindsigtsanmodninger.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2022 med henblik på en meningsudveksling. Det vides ikke på dette

stadie, hvad dagsordenspunktet konkret omhandler, men det er muligt, at drøftelsen kommer til at tage afsæt i den årlige retsstatsrapport. Meningsdrøftelsen vil dermed kunne være en mulighed for at drøfte og følge op på

indsatser for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af retssystemerne i medlemslandene med udgangspunkt i Kommissionens rapport om retsstatstilstanden i medlemslandene, der beskriver udviklingen i overholdelsen af retsstatsprincippet i medlemslandene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Punktet giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Punktet medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Punktet medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Punktet giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de andre medlemsstaters holdning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har som led i forhandlingerne om en ny politisk flerårsaftale for domstolene 2024-2027 præsenteret et oplæg til aftale, der bl.a. skal nedbringe domstolenes sagsbehandlingstider, øge retssalskapaciteten og styrke IT-understøttelsen.

Regeringen har afsat en betydelig reserve på i alt ca. 1,8 mia. kr. i perioden 2024-2027 til brug for forhandlingerne om den nye flerårsaftale for domstolene. Som led i forhandlingerne har regeringen herudover lagt op til, at der

skal findes et yderligere finansieringsbidrag på i alt ca. 0,5 mia. kr. i perioden 2024-2027 til flerårsaftalen. I den forbindelse har regeringen bl.a. foreslået en række forenklinger af retsplejen på baggrund af anbefalinger fra Udvalg for forberedelse af en ny flerårsaftale for domstolene, Rørdam-udvalget og Retsplejerådet.

Det er forventningen, at der i løbet af efteråret 2023 indgås en ny flerårsaftale for domstolene 2024-2027, der kan træde i kraft den 1. januar 2024.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Dagsordenspunktet om indsats for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af retssystemerne er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenpunkt 9: Rådskonklusioner om digital styrkelse og grundlæggende rettigheder

Nyt notat.

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på godkendelse af og meningsudveksling om rådskonklusioner vedr. digital styrkelse af borgeres grundlæggende rettigheder i en digital tidsalder. Rådskonklusionerne omhandler beskyttelsen af grundlæggende rettigheder i den digitale tidsalder gennem en styrkelse af digitale kompetencer og ressourcer for forskellige grupper mv. samt opbygning af et sikkert digitalt miljø i medlemsstaterne. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side støtter man rådskonklusionerne.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne er sat på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19.-20. oktober 2023 med henblik på godkendelse og en meningsudveksling.

Rådskonklusionerne er blevet forhandlet i Rådets arbejdsgruppe om grundlæggende rettigheder, borgerlige rettigheder og fri bevægelighed for personer (FREMP) med henblik på politisk godkendelse på rådsmødet.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne om digital styrkelse af borgeres grundlæggende rettigheder i en digital tidsalder indeholder en række opfordringer til medlemsstaterne om at styrke digitale kompetencer og ressourcer for bl.a. børn og unge, ældre, handicappede, arbejdstagere, forbrugere mv. Derudover indeholder rådskonklusionerne opfordringer om at opbygge et sikkert digitalt miljø i medlemsstaterne, herunder ift. bekæmpelse af online kriminalitet og hadforbrydelser. Rådskonklusionerne indeholder endvidere opfordringer til medlemsstaterne om at arbejde for at øge offentlighedens kendskab til de databeskyttelsesretlige regler. Rådskonklusionerne indeholder endelig en række lignende opfordringer til Kommissionen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Udkastet til rådskonklusioner er forhandlet i FREMP-arbejdsgruppen. Der er endnu ikke opnået endelig enighed om udkastet i arbejdsgruppen, og det kan ikke afvises, at det ikke vil være muligt for formandskabet at få konklusionerne forhandlet på plads forud for rådsmødet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støtter man rådskonklusionerne.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.